

Aan:

Mw. Maartje Boots,
Adviseur Zorg & Welzijn, Stadsdeel Centrum.

5 september 2008

Betreft: Vragenlijst Eenzaamheidsbestrijding

De OAR ontving een aantal vragen over het onderwerp Eenzaamheidsbestrijding. Dit nadat u een oriënterend gesprek heeft gevoerd met één van de beide voorzitters van de OAR, dhr. Itzchak Jacobsen.

Als eerste reactie stellen wij dat wij verheugd zijn dat de gemeente zich gaat bezighouden met de vereenzamingsproblematiek. Tijdens onze vergaderingen komt dit onderwerp vanuit meerdere invalshoeken meerdere malen ter tafel.

U heeft wellicht begrepen dat de OAR een adviesraad is, bestaande uit leden met ervaringsdeskundigheid en met kennis omtrent de positie van zelfstandig wonende ouderen in Amsterdam-Centrum. Ons budget bedraagt zo'n Euro 4.000, gericht op de vergaderkosten en deskundigheidsbevordering. Onze taak is het gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen. Daarover hebben wij maandelijks een vergadering. Wij zijn dus geen belangenorganisatie en kunnen ook zelf geen aanbod ontwikkelen.

Dat geeft al aan dat wij niet in staat zijn om een aantal van uw vragen te beantwoorden.

Wel hebben wij ideeën omtrent de door u beoogde problematiek.

Wij spreken niet over 'Eenzaamheid', wij spreken over 'Vereenzamingsproces'.

Eenzaamheid is een statisch begrip, bovendien subjectief, waardoor ieder mens daar een eigen opvatting over heeft. Het kan een zelfgekozen situatie zijn, het kan ook een gevolg zijn van weggefallen relaties. Het is een situatie waar iedereen mee te maken kan krijgen, ongeacht de leeftijd. Hoe dat door ieder individu wordt opgevangen, dat is de (levens)kunst. Maar dat is dus een existentieel onderwerp, en zoals gezegd, niet alleen voorbehouden aan ouderen.

Wel is het zo dat ouderen in hogere mate dan mensen van andere leeftijden, de kans lopen dat hun netwerk uiteenvalt door overlijden en ziekte en door het wegvallen van functionele verbanden zoals de werkring.

De categorie ouderen is zeer gedifferentieerd: naar leeftijdsfase, (b.v. 65-75, 75-85, en ouder dan 85), naar sekse, naar gezondheidssituatie, naar woonsituatie, naar financiële situatie, naar genoten opleiding, naar (etnisch)culturele achtergrond, enz., enz. Al deze zaken spelen mee in het individuele vermogen een zingeving te vinden voor de eigen leefsituatie in elke nieuwe leeftijdsfase.

Diverse maatschappelijke veranderingen dragen bij aan de Vereenzaming van ouderen.

De netwerken en de sociale controle die veel ouderen nog kenden in hun jeugd zijn tegenwoordig of minder belangrijk geworden (ontkerkelijk), of door sociaal-economische veranderingen verdwenen (melkboer en postbode die dagelijks aan de deur kwamen).

Grotere mobiliteit heeft tot gevolg dat kinderen en familieleden ver weg zijn komen te wonen.

Een groot aantal organisaties en instellingen hebben een aanbod dat voor een deel kan aansluiten bij de individuele behoefte van een oudere. Dat kan zijn op het terrein van contact en gezelligheid (buurtwerk, eettafel, Ontmoetingscentra voor/door Ouderen), van belangen (de ouderenbonden), geestelijk leven (kerken en andere organisaties gericht op levensbeschouwing), maatschappelijke dienstverlening (preventief huisbezoek door de Blankenberg Stichting), WMO-loket (Gemeente).

Wat de gemeentelijke overheid kan doen is zorgen dat dit geheel aan aanbod zo optimaal mogelijk functioneert, door te faciliteren en zonodig kwaliteitseisen te stellen. Daar waar lacunes zijn, kan een initiatief worden genomen of ondersteund.

Zo pleit onze Ouderen Advies Raad Amsterdam-Centrum voor het instellen van een Consultatieplek voor Ouderen. (Reactie op WMO-programma Stadsdeel Centrum). Daar krijgen ouderen de gelegenheid om vragen te stellen over hun gezondheidssituatie en over hun algemeen welbevinden, en wordt er door middel van een screening gekeken hoe die gezondheidssituatie er voor staat. Met de nodige adviezen worden zij in staat gesteld om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun gezondheid en welbevinden.

Het nut van een dergelijk Consultatiebureau heeft zich op diverse plaatsen in het land reeds bewezen.

De Ouderen Advies Raad is van mening dat een complexe problematiek als het Vereenzamingsproces, het beste is aan te pakken met zo concreet, en zo gericht mogelijke initiatieven, en dat daarnaast in het algemeen beleid gericht op passende huisvesting, veilige openbare ruimte, toegankelijke en betaalbare mobiliteit en verdere algemene voorzieningen rekening wordt gehouden met de belangen en de positie van ouderen.

Met vriendelijke groet,

Namens de OAR,
Itzchak Jacobsen en Frederika Gepken, voorzitters
datum